

✂ MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ERSCHEINT JEDEN SONNTAG. ✂

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

FŐSZERKESZTŐ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

EGÉSZ ÉVRE . 24.— K | FÉL ÉVRE 12.— K
 NÉGVED ÉVRE 6.— K

DR. BANYAY BISCHITZ BÉLA
 ÜGYVÉD.

BUDAPEST, V., SAS-UTCA 20.
 TELEFON 108—00.

Hirdetések mm. számmal díjszabás szerint.

Az új magyar szénipar.

A világháború alatt, négy éven át, igyekeztek a régi eredeti iparcikkeket amidőn kifogytak, új, úgynevezett pótcikkkel (Ersatzstoffe) helyettesíteni. Ahány új pótcikk ma tényleg van, éppen annyi új iparág is keletkezett.

Mint szénbányász, csak az új széniparágakkal kívánok e rövid cikk keretén belül foglalkozni.

Terjedelmes tanulmányomat a műszaki részétől, a vegyészeti processzus leírásától, a rentabilitás kiszámításától, a beruházási feltételektől szintén eltekintek, mert a gazdasági szaklap részére írom a cikket, melynek egyelőre csak az a célja lehet, az érdekelt ipartársulatokat az új magyar ipar irányzatára előre figyelmeztetni.

Jelenleg csak a szén, a szénpalla, a szénmaradékok desztillációjával kívánok néhány szót leírni.

A világháború előtt a széntermelő csak a tiszta szén termelésére helyezte a fősúlyt. A vevő az egész fogyasztó kör, szintén csak feltétlenül tiszta és jól osztályozott szenet követelte. Az összes bányabeli beruházások ezen elv alapján voltak engedélyezve és kiépítve.

Ezen elv szigorú betartása azonban nagyon növelte a palla és más kiválasztott maradékok mennyiségét olyannyira, hogy sokszor a bányából termelt összanyag 40 foka a gorcokra, a hányokra került és itt vagy elégett, vagy pedig egész óriási hegyeket képezve, az egész vidéket a fejlődő gázok által megfertőzte. Csaknem 30 éven keresztül én magam is élveztem ezt a levegőt, amely mindenféle gázzal és bomlási részekkel impregnálva volt.

A világháború azonban a takarékos nemzetet még jobban takarékoskodni tanította. Minden földalatti és földfeletti kincset a legvégső határig ki kell használni, így tehát a szenet és a pallát és más szénhulladékokat is. A német vegyész a német bányászt alaposan kioktatta és megtanította, hogy miképpen kell a szenet kezelni, hogy minden része és maradéka gazdaságilag meg legyen mentve és legjobban, legelőnyösebben ki legyen használva.

A németországi vegyészek és vegyészeti gyárak saját érdeküket szem előtt tartva, három évvel ezelőtt kezdték a gyengébb minőségű szénemeket is retortákban desztillálni. A desztilláció óriási és igen meglepő sikereket produkált. A szénből és maradékaiból fejlesztettek:

1. **Gázok.** A gázokat vagy direkt fűtési célokra használják és többnyire óriási villamos primártelepeket fűtenek vele, vagy a gázokat mechanice tisztítják és munkagépek hajtására direkt használják.

2. **Benzin.** A benzin nagyon tiszta és Németországban majdnem kivételesen ezt a benzint a lég-hajók és repülőgépek hajtására használják.

3. **Benzol.** A benzolt használják tisztítások, fűrés és kftgyártásra, rovarok pusztítására, anilinfestékek gyártására, legújabbán különösen a haditechnikában nagy szerepet játszik a benzol.

4. **Paraffin.** A paraffinból gyertyát és stearint gyártanak, azonkívül fa, hus és gyümölcs konzerválására, mint kenőcs, viaszpapír gyártására, gyufagyártásra, vízmentesítési célokra stb. A leghíresebb telepek Németországban vannak Halle, Weissenfels és Zeitz mellett.

5. **Kátrány.** Fejlődik könnyű és nehéz kátrány, fejlődik továbbá szurok is. A kátrány felhasználása nagyon sokoldalú és többnyire már ismeretes.

6. **Karbolsav.**

7. **Kóksz.**

8. **Kénammóniák.**

9. **Nyersolaj, fűtőolaj.** Ezt is igen sok esetben nagy előnnyel használják, legújabbán azonban a tenger-alatti csatahajók hajtására.

Ezen fűtőolajjal ezen utóbbi felhasználása mellett gyönyörű eredményeket értek el, mert ezen olaj hőegységeiben kifejezve fölülmulja az összes eddig gyártott és a természetben nyert olajféléket. Mindezen fentemlített anyagokat a szén, a palla, és a szénmaradékok desztillálása folytán lehet nyerni. A széndesztilláció az egész bányászatnak új irányt ad, a létező és még létesítendő bányaterületek külsőleg és belsőleg meg fognak változni. Az új szénipar más nevet fog kapni. A szénbányászok egyuttal vegyészek is lesznek.

A legsilányabb széntelepek az országban értékeket fognak képviselni.

A főiskolai és bányaiskolai tanárokat haladéktalanul Németországba kell küldeni, hogy az új szénolőkészítő viszonyokat tanulmányozzák és a mi viszonyainkhoz aplikálják.

Feltétlenül szükséges azonkívül, hogy az összes szénbányavállalatok összes szakembereit az új tanulmányokkal, de különösen az eredményekkel megismertessék. Kérdjék ki haladéktalanul legjelesebb mérnökeiket és a tőke képviselőit. Ne várjuk be azt az esetet, hogy bennünket az idegenek tulszárnyaljanak.

Ha szerény tanácsaimat a tőke és a szakemberek követni fogják, egész országunk, egész szénbányászatunk rövid időn belül ipar dolgában más képet, egész új képet fog mutatni.

A gyakorlati mérnökök készítsenek már mostan terveket, előirányzatokat, költségvetéseket, rentabilitási számításokat, gyűjtsenek analíziseket az összes szénmaradékokból, pallákból, mert csak ezek alapján lehet helyes terveket kidolgozni és a fontos kérdést gyakorlatilag helyesen megoldani.

Mi azt hisszük, hogy ha a szenet kitermeltük, osztályoztuk és briketteket készítünk az apró szénből, akkor már készek is vagyunk műszaki feladatunkkal. Különösen sokat beszélünk a brikettekről. A brikett

kötőanyaggal vagy kötőanyag nélkül készül. A brikett egy préselt fűtőanyag, azonban nem homogén anyag, van neki egy kemény magja, de még keményebb burokja, amely burok a fűtőképességet leszállítja, úgy hogy ezáltal a kalórikus erő és a brikett szabályos elégetése sokat szenved.

Jó lesz, ha a szénszakemberek már mostan az összes új szénkérdéseket összefoglalják, azokat tanulmányozzák és az összes munkaadóknak és tőkecsoportoknak a legmodernebb szénbányászatot, amely a jövőben valamikor létezni fog, már mostan bemutatják és leírják.

Cikkemet talán szak szempontból kritizálni lehet, mert képekkel és számadatokkal kellőleg nem illusztráltam, de ha koll és lehetséges lesz, tanulmányaimat folytatni fogom.

Andreich János,
ny. miniszteri tanácsos.

HAZAI HIREK.

Legfelsőbb elismerés. A király csepeli Weiss Manfréd főrendiházi tag és gyárosnak, valamint törvényes utódainak, a háború tartalma alatt a hadi ipar terén katonai érdekek előmozdítása körül kifejtett tevékenysége által, szerzett érdemei elismerésül a magyar bárói méltóságot adományozta.

Kitüntetés. Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége Reichenauban 1918. évi szeptember hó 16 án kelt legfelsőbb elhatározásával hosszú szolgálatuk, példás, odaadó működésük és a bányászat fejlesztése érdekében szerzett kiváló érdemeik elismerésül Gerő Nándornak, a Salgótarjáni kőszénbánya részvénytársulat központi bányaaigazgatójának, Róth Fiórisnak, a Salgótarjáni kőszénbányatársulat nógrádmegyei bányaművei bányaaigazgatójának és Winklehner Jánosnak, ugyanezen kőszénbánya részvénytársulat zsilvölgyi bányaművei bányaaigazgatójának, továbbá Tilles János, a Magyar Általános Kőszénbánya részvénytársaság tatabányai bányaaigazgatójának, Hoffmann Richard, a Nyugatmagyarországi kőszénbányatársulat nyitrabányai bányaaigazgatójának, Krizko Bohus, az Urikány-zsilvölgyi magyar kőszénbányatársulat lupényi bányaaigazgatójának, Farkas János, a Felsőmagyarországi bánya- és kohómű részvénytársaság összes bányái műszaki igazgatójának, Gianone Virgil, a Dunagőzhajózási Társaság pécsi főbányafelügyelője és helyettes bányaaigazgatójának és Krausz Nándor, a Rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság rozsnói főbányagondnokának a bányatanácsosi címet adományozta.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter az állami vasgyárak tisztviselői sorába a VI. fizetési osztály 2. fizetési fokozatában Froster Kálmán főművezetőt főellenőrré, a VIII. fizetési osztály 3. fizetési fokozatában Sallay Sándor ideiglenes havidíjas mérnökgyakornokot segédmérnökké, a IX. fizetési osztály 3. fizetési fokozatába pedig Zelinger Béla műveletőt, Thomasz Dezső, Tóth Béla, Ujhelyi Kálmán, Kuhiska Lajos, Kovács György napibéreseket,

Brucker Gábor, Szentiványi Rezső, Amrich László, Feldmann István ideiglenes havidíjas hivatalnokokat, Madoneczky Mihály és Jancsár napibéreseket hivatalnokokká nevezte ki.

A vasutak téli menetrendje. A magyar vasutak téli menetrendjének megállapítása ügyében most folynak a tanácskozások. Értesülésiünk szerint a magyar királyi államvasutak igazgatósága a most közlekedő gyors- és személyvonatokat a tél folyamán is fenn szándékozik tartani. Az a hír, mely szerint a fiumei gyorsvonatpárt a vasut igazgatóság be akarja szüntetni, nem felel meg a valóságnak. A Déli Vasut téli menetrendjén valószínűleg szintén nem fognak változtatni. A vasut téli menetrendjének ügye egyébként a napokban fog eldőlni.

Új földgázvállalat Kolozsvárott. Kolozsvárról jelentik, hogy a földgázbevezetés munkálataira a helybeli pénzintézetek bevonásával egy 10 milliós részvénytársaságot készülnek alapítani. Ez a vállalat fogja lehetővé tenni azt is, hogy a szamosvölgyi vasutak gázenergiával táplált vasutját villamos üzeművé alakítsák át.

A portlandcement legmagasabb ára. A kormány szeptember 28-án kelt és szeptember 29-én életbelépett 4242/1918. M. E. számú rendelete értelmében 14 K, de 5000 kgr. vagy kisebb mennyiség vételénél a fogyasztótól 1 K-val magasabb ár igényelhető. A kereskedő közvetlenül a gyárból való szállításnál 6 százalék hasznot számíthat, míg a kereskedő raktárából való eladásnál számítható árat a helyi árvizsgáló bizottság határozza meg.

Bányavasárlások. Az osztrák államvasutak brandeisi szénbányáinak eladása ügyében egy érdekcsoporttal tárgyalásokat folytatnak. Még nem dönt el, hogy a bányákat bérbeadják e, vagy pedig tényleg eladják. Az Államvasut Társaság előtt két ajánlat fekszik. Az egyiket két bank, a másikat pedig északcsehországi textilgyárosok nyújtották be. Az egyik csoport 22 millió koronát kínál a szénbányákért, de a tulajdonos társaságnál egyelőre nem mutatkozik vajmi nagy hajlandóság a művek eladása iránt; inkább bérbeadás útján kívánják az üzemet ügykörükből kivonni. Az osztrák államvasutak a kladnói bányakörzetnek egyik legjelentékenyebb bányáinak tulajdonosai. Az 1913-iki esztendőben 6.1 millió mázsára rugott a széntermelés, de 1904—1906. években 8%—6 millió mázsa szenet produkáltak a telepek.

Torlódás a budapesti pályaudvarokon. A Máv budapest központi üzletvezetősége, mint az összes budapesti pályaudvarok felettes szolgálati főnöksége, néhány nappal ezelőtt fellivta a közönséget, hogy a Budapestre megérkezett vasuti szállítmányok leggyorsabb elviteléről gondoskodják, mivel a vasuti raktárak és a nyílt rakodóhelyek túlszűfolt-sága miatt ellenkező esetben kénytelen volna a budapesti pályaudvarok áruforgalmát beszüntetni. Ezzel az intézkedéssel kapcsolatban most arról értesülünk, hogy az üzletvezetőség Budapest-nyugati pályaudvar állomás áruforgalmát illetőleg a fekbérmentes rakodási időt korlátozta, ezzel egyidejűleg azonban a fekbér-illetéket lényegesen felemelte. Ez az újabb intézkedés is a megérkezett áruknak gyorsabb ütemben való elfuvarozását óhajtja előmozdítani.

A Zenica vasipari r.-t. október 21-én Bécsben tartandó közgyűlésén az alaptőkét felemeli 3 1/2 millió koronáról 6 millió koronára 12.500 drb 200 korona n. é. részvény kibocsátása útján.

Uj téglagyár. *Vulkán téglagyár r. t.* néven 500.000 korona alaptőkével Debrecenben új téglagyári vállalat létesült.

A szén tudományos kutatásának újabb eredményei. A Brennkrafttechnische Gesellschaft Berlinben június 29 én tartott első közgyűlésén *Genzsch* tanár bejelentette, hogy a szénkiszérleti állomás kutatásainak eredményeit és a szén helyes és tartalékos felhasználásáról szóló népies utmutatókat legközelebb közzé fogja tenni. Igen érdekes volt *Fischer* Ferenc dr. titkos tanácsos, tanár előadása a szén kutatásának eddigi eredményeiről, amelyben a müncheni szénkiszérleti állomás kutatásainak főbb eredményeiről számolt be. A köszénkészletek eszerint még több ezer évig elegendők lesznek. A szén helyes használata mellett a szénből a petróleumipar összes termékeit előállíthatjuk. Hidrogén addícióval a szén petroleummá folyósíthatjuk el, oxigén addícióval pedig oldhatóvá alakíthatjuk. Kivonás után a köszénből körülbelül 1% olajat és 5-10% gyantaszerű terméket lehet előállítani, míg a barnaszénből viaszt és gyantaszerű anyagokat körülbelül 3-30% mennyiségben; a barnaszénviaszból pedig lepárlással benzolt kaphatunk. A köszénlepárlás termékei az alkalmazott hőmérsékletek szerint a legkülönbözőbbek. Minél magasabb a lepárlási hőmérséklet, annál több gázt, minél alacsonyabb, annál több kátrányt és olajat kapunk. A nagy mennyiségben keletkező fenolok értékesítésének kérdése még megoldásra vár. A kátrányból lepárolható szolárolaj a petróleumnak tökéletes pótlószere. A szénkiszérleti állomás kutatásai alapján az alacsony hőmérsékleten való lepárlást az összes német szénfajtákra célszerűnek mondja.

Magyarország széntermelése. A pénzügyminisztérium most készült el a széntermelés kimutatásával, amely az 1918. év első felének eredményét mutatja. A statisztika szerint Magyarország széntermelése a múlt év hasonló időszakával szemben csekély emelkedést jelez. Ugyanis 1917 január 1 től június 30-ig összesen 4253 millió tonna barna és fekete szén termelt ki, míg ez év első felében a kitermelt szénmennyiség 4448 millió tonna volt. Egyes bányakörzetekben tetemes csökkenés állapítható meg. A pécsi szénvidék, amely tudvalevően a Dunagőzhajózási Társulat birtokában van, a tavalyi 452 ezer tonna helyett most csak 408 ezer tonnát termelt. Hasonló arányokban apadt a budapesti és tatai bányarevier termelése, szemben a sajómeleki és a zsilvölgyi bányákkal, amelyeknek produktivitása emelkedett.

Középgaliciai nyersolajipar r. t. cég alatt 100.000 korona alaptőkével (250 drb. 400 korona n. é. részvény) új részvénytársaságot alakított Budapesten (V., Nádorutca 3.) a *Deutsch Ig. és fiai* cég. Az igazgatóság tagjai: *Jorisch Adolf, Pirnitzer Imre és Feigel György.*

Közgyűlések. *Ehrlich* Fűtőanyag Kereskedelmi r. t. ma, 20 án tartja meg IV. rendes közgyűlését. — Október 21-én *Magyar Rézhengerművek r. t.*, ezelőtt *Mandoir Gusztáv és Társa XIII. évi*, — „Resinol” Itó Olajgyár r. t. II. évi, — „Pannónia” Magyar Olaj- és Petróleum r. t. I. évi; — október 24 én *Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű r. t. XXXVII. évi*, — *Hernádvölgyi Magyar Vasipar r. t. XXIII. évi*; — október 31-én „Benz” Magyar Automobil- és Motorgyár r. t.; — november 5 én Szabadalmazott Osztrák-Magyar Államvasutársaság rendkívüli közgyűlését.

A petróleumgyárosok szindikátusa igazgatója. Ismeretes, hogy a petróleumgyárosok „érdekeik” és a petróleum árának felemelhetése végett a kereskedelmi miniszter égisze alatt „szindikátust” alakítottak. A szindikátusnak az igazgatója *Koffler Károly dr.*, a Gyosz. titkára lett. *Koffler* állását *Schiller Ottó dr.*, a Textilgyárosok Egyesülete titkára foglalta el.

Bimax művek r. t. cég alatt egy új gumipótló anyag gyártására és autójavítási munkák végzésére 400.000 K alaptőkével (2000 drb 200 K n. é. részvény) új vállalat alakult Budapesten (IX., Ernő-u. 22).

Céggjegyzési hírek. *Beremendi Portlandcement- és Mészművek r. t. Lénart Jakab* igazgatósági tagjának ebbeli minőségét és céggjegyzési jogosultságot bejegyeztette.

Kaláni Bánya- és Kohó részvénytársaság Siklóssy József dr. és Markus Hugó igazgatósági tagjainak ebbeli minőségüket és céggjegyzési jogosultságukat bejegyeztette.

A Standard Műszaki Kereskedelmi r. t. 1917. évi zárószámadataiban 1 és fél millió K alaptőke mellett 312.048 K tiszta nyereséget mutat ki az 1916. évi 187.480 K-val szemben, ami mellett 140.000 K-t helyeztek tartalékba hadinyereségadóra és 120 K-t értékesítési leírásokra fordítottak.

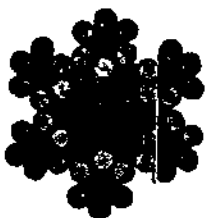
A Prágai Vasipar kivonul Csehországból. A „Prager Eisen” — prágai lapok híradása szerint — tárgyalásokat folytat egy cseh bankokból álló konzorciummal, hogy ennek átadja Csehországban levő összes telepeit. A tárgyalások igen nehezen haladnak előre, mert a Prágai Vasipar állítólag rendkívül magas vételárat kér. Ugy látszik, a Prágai Vasipar teljesen likvidálni akarja csehországi telepeit és nem lehetetlen, hogy a vállalatot elhatározásában politikai körülmények is befolyásolják.

A Puchwerke A.-G. (Grác), amely f. évi áprilisban emelte az alaptőkét 4 és félmillió K-ról 6 millió K-ra, új részvények kibocsátásával most felemeli részvénytőkéjét 8,100.000 K-ra oly módon, hogy egy konzorciumnak átenged 900.000 K n. é. részvényt, 1,200.000 K n. é. új részvényt pedig 5:1 arányban 133,3% felárral a jelenlegi részvényeseknek ajánlanak fel.

FELTEN ÉS GUILLEAUME

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár részvénytársaság

BUDAPEST, I., Budafoki-ut 13533. hrsz. — TELEFON: — 08-11, 08-12, 08-13, 08-14.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek. Elektrolitikus vörösréz huzalok, okonitvezetékek, ♦♦♦♦♦♦♦♦ szerelvények stb. ♦♦♦♦♦♦♦♦

A Sághegyi Bazaltbánya r.-f. (Alsóság) 1917 évi mérlege 5.150.000 K alaptőke és 743.603 K nyers jövedelem mellett 351.158 K veszteséget mutat ki, szemben az előző évről áthozott 12.340 K veszteséggel.

Magyarország közgazdasága 1917-ben. Most jelent meg **Katona Béla** legújabb évkönyve, amely tömör, világos és tárgyilagos áttekintést ad az eseményekben oly gazdag múlt esztendő gazdasági történetéről. Ez az évkönyv, mely alaposságával és szempontjainak magas színvonalával mőtán sorakozik az eddig megjelent kötetekhez, ismét gazdag tárháza az adatoknak és fejtegetéseknek, amelyekből mindazok, akik a rohanó események között az összefüggést, a rendszert és a mélyebb értelmet keresik, hasznos támaszt meríthetnek. De emellett az évkönyvnek szorosabban vett gyakorlati szempontból is igen nagy jelentősége és a közgazdasági kérdésekkel foglalkozó hivatalok, továbbá az üzleti szervezetek könyvtáraiban nélkülözhetetlen forrásmunka. A közgazdasági események és átalakulások felszaporodása Katona Béla munkáját két kötetnyi vaskos művé fejlesztette. A szoros logikai összefüggés mellett, amely a szerző munkájában végigvonul, minden fejezet kerek egészet képez, amely maga is beillenek egy kisebb tanulmánynak. Az évkönyv általános része érdekesen és plasztikusan foglalja össze a lefolyt esztendő főeseményeit. Katona Béla a múlt év gazdasági fejlődésében legszembeötlőbb jelenség gyanánt azt a tényt domborítja ki, hogy az állami beavatkozás rendkívüli mértékben megnövekedett és ezzel szemben a kormányzat erőtlenedett. Katona Béla ezt természetesen káros és egészségtelen irányzatnak tekinteli és joggal mutat rá az előbb szárazuló energia pazarlásra, amely most a háboruban megcsökkent energia forrásokra való tekintettel kétszeresen érzékenyen érezheti befolyását. Az általános szempontok kidomborítása után a szerző külön vizsgálja közgazdaságunk alapvető kérdéseit és az ezekkel egybefüggő társadalmi és politikai problémákat, különös figyelmet szentelve a nemzetiségi kérdésnek és a közigazgatási problémáknak. A szerző nemcsak a meglévő viszonyokat boncolgatja mélyreható okfejtésével, hanem a jövő feladatainak megoldása tekintetében is figyelemreméltó javaslatokat tesz.

A könyv speciális része tizenöt fejezetben részletes feldolgozást, megvilágítást, sok helyen kritikáját nyújtja az állam háborús gazdasági védőintézkedéseinek, a háborús törvényeknek és rendeleteknek, a nemzetközi és Ausztriával közös érdekű ügyeknek, külkereskedelmünk fontosabb eseményeinek, az állami pénzügyek alakulásának, a jegybankok és pénzügyi helyzetének, a pénz- és hitelügynek, az értéktőzsde és a biztosításiügy terén felmerült minden jelentősebb mozzanatoknak. Majdnem tíz ivre terjed egyedül az iparról szóló, iparesoportonként és iparáganként is részletezett fejezet, de hasonló részletességgel tárgyalja Katona a kereskedelem, mezőgazdaság, közlekedés és szociális ügyek terén előfordult eseményeket is. Különösen érdekesek és a szakkörök legnagyobb figyelmére méltók az Ausztriával közös érdekű, valamint az állami pénzügyeket, a jegybank és pénz- és hitelügyeket tárgyaló rendkívül gazdag és tartalmas fejezetek.

Az évkönyv gyakorlati értékét és nélkülözhetetlenségét biztosítja az 1917-ben kiadott rendeletek szabatos felso-

rolása, a háborús gazdasági szervezetek és intézmények ismertetése, továbbá majd minden árucikk a lefolyt év során kialakult árhullámzásának gondos megállapítása.

A kétkötetes mű 700 oldal: Benkő udvari könyvkereskedés kiadásában jelent meg. Ára 40 korona

DEUTSCHER BERICHT. INDUSTRIE UND VOLKSWIRTSCHAFT.

Fimamurány-Salgótarjánér Eisenwerke Aktiengesellschaft. In der letzten gehaltenen Direktionssitzung der Gesellschaft wurde die Bilanz des Betriebjahres 1917/18 vorgelegt und genehmigt. Der Gewinn beträgt K 15.249.291 80 gegen K 17.689.116 94 im Vorjahre. Zuzüglich des Vortrages per K 2.700.486 75 stehen insgesamt K 17.949.778 55 zur Verfügung. Die Direktion hat den Beschluss gefasst, der Generalversammlung den Antrag zu stellen, eine Dividende von 19 Prozent gleich K 33 pro Aktie gegen 21 Prozent, beziehungsweise K 42 im Vorjahre auszuschütten, der Wertverminderungsreserve für Abschreibungen K 2.000.000 zuzuführen, für zu leistende Streuern K 2.000.000 zurückzulegen und nach Abzug der statutarischen Dotierung des ordentlichen Reservefonds und der Tantiemen den Spezialreservefonds mit K 600.000 zu dotieren, K 500.000 dem Pensionsinstitut der Beamten und K 500.000 der Bruderlade zuzuwenden, K 500.000 zur Kroirung eines Pensionsergänzungsfonds der Meister und Aufseher zu bestimmen, K 400.000 zur Erweiterung des Likärer Arbeiterwaisenhauses, K 200.000 neuerlich für humanitäre und kulturelle Zwecke zu widmen und den Betrag von K 2 Millionen 299.853 54 auf das neue Geschäftsjahr vorzutragen. Die Generalversammlung wird 24. Oktober l. J. abgehalten.

Hernádtaler Ungarische Eisenindustrie-Aktiengesellschaft. In der der abgehaltenen Sitzung des Direktionsrates der Gesellschaft erfolgte die Vorlage der Bilanz für das pro 30. Juni l. J. abgelaufene Geschäftsjahr. Der Gewinn beträgt K 4.523.505 76 gegen K 5.445.232 52 im Vorjahre. Zuzüglich des Vortrages aus dem Vorjahre von K 977.121 78 stehen insgesamt K 5.500.627 54 zur Verfügung. Die Direktion hat beschlossen der Generalversammlung vorzuschlagen, von dem erzielten Gewinne eine 12 prozentige Dividende auf das Aktienkapital per K 12.000 000 gegenüber 14 Prozent im Vorjahre zur Verteilung zu bringen, K 1.200.000 für die Wertverminderungsreserve und K 1.000.000 als Steuerreserve zu verwenden und nach Dotierung des Reservefonds mit K 500.000 nebst Zuwendung von K 200.000 an die Bruderlade und Leistung der Tantieme übriggelassenen K 980.627 54 auf neue Rechnung zu übertragen.

Die Bihar-Szilágyer Oelindustrie-A.-G. hat in Gemeinschaft mit der Firma Ignaz Deutsch und Söhne mit einem Sammelkapital von fünf Millionen Kronen eine Aktiengesellschaft gegründet, um die westlich der Donau gelegenen Gebiete nach Mineralölen durchzuforschen und auszubeuten. Dem Handelsminister wurde eine Denkschrift überreicht, aus der hervorgeht, dass die neue Gesellschaft von den 30 000 Waggons Oel, die Ungarns Bedürfnisse ausmachen allein 10 000 Waggons decken will. — Die Generalversammlung der Bihar-Szilágyer Oelindustrie-A.-G. hat beschlossen, den 24. Kupon der Aktien mit 60 Kronen einzulösen.

C

Magyar gyártmány!

Kartellen kívül!

CALCIUMCARBID ipari és világítási célokra.

Gyártja: Magyar Nitrogén Műtrágyaipar R.-T. Budapest, V., Dorottya-u. 5/L.